

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 stycznia 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1270 ze zm.), zmniejszył wysokość pobieranej przez H. R. emerytury wskazując, że od 1 lutego 2019 roku wysokość świadczenia do wypłaty wynosić będzie miesięcznie 875,84 zł.

/decyzja - k. 66 akt ZUS/

Odwołanie od powyższej decyzji w dniu 19 lutego 2019 roku złożył H. R. wnosząc o wypłacenie świadczeń emerytalnych w pełnej wysokości.

/odwołanie - k. 3 – k. 22/

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podnosząc, że zgodnie z art. 16 ust. 7 i 8 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 2220), z uwagi na fakt przyznania dodatku pielęgnacyjnego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy (...) w Ż. zwrócił się z prośbą o pomniejszenie emerytury H. R. o kwotę odpowiadającą wysokości wypłaconego zasiłku pielęgnacyjnego i przekazanie tej kwoty na rachunek bankowy Ośrodka.

/odpowiedź na odwołanie - k. 23 – k. 23 verte/

Skarżący ustosunkowując się do odpowiedzi na odwołanie nie zmienił wcześniejszej argumentacji i podtrzymał odwołanie.

/pismo z dn. 08.05.2019 r. - k. 30 – k. 30 verte/

Na rozprawie w dniu 28 listopada 2019 roku wnioskodawca reprezentowany przez syna poparł odwołanie, zaś pełnomocnik ZUS wniósł o jego oddalenie.

/e-protokół z dnia 28 listopada 2019 roku - 00:03:19 - 00:11:58 - płyta - k. 58/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

H. R. urodził się (...).

/okoliczność bezsporna/

Decyzją z dnia 9 lutego 2006 roku o numerze (...) Burmistrz Gminy Ż. przyznał H. R. zasiłek pielęgnacyjny z tytułu niepełnosprawności od 07.02.2006 r. do odwołania w wysokości 144 zł miesięcznie. Wskazaną decyzją skarżący został pouczone o tym, że zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego, a nienależnie pobrane świadczenia rodzinne podlegają zwrotowi. Korespondencję z powyższą decyzją wnioskodawca odebrał w dniu 14 lutego 2006 r. Poczynając od dnia 1 września 2006 roku wysokość świadczenia wynosiła 153 zł.

/bezsporne; decyzja – k. 34 - plik dokumentacji (...) w Ż., kserokopia decyzji - k. 63 akt ZUS /

Decyzją z dnia 22 stycznia 2007 roku organ rentowy przyznał ubezpieczonemu dodatek pielęgnacyjny na stałe w związku z ukończeniem przez niego 75 lat. Wypłata świadczenia nastąpiła od 1 lutego 2007 roku i wynosiła 153,19 zł. Jednocześnie w treści wymienionej decyzji ZUS poinformował odwołującego, że w przypadku pobierania zasiłku pielęgnacyjnego z MOPS lub (...) proszony jest o niezwłoczne powiadomienie o wstrzymanie wypłaty tegoż zasiłku. Z kolei w treści pouczenia zawarto informację co to jest nienależne świadczenie oraz informację wskazującą, że osoba, która pobrała nienależne świadczenie jest zobowiązana do jego zwrotu.

/decyzja - k. 54 akt ZUS/

W związku z wezwaniem ubezpieczonego przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy (...) w Ż. celem złożenia wyjaśnień dotyczących pobieranego zasiłku pielęgnacyjnego w dniu 20 listopada 2018 roku skarżący złożył w w/w Ośrodku oświadczenie, że pobiera dodatek pielęgnacyjny z tytułu ukończenia 75 lat.

/pismo z dnia 14.11.2018 r., oświadczenie z dnia 20.11.2018 r. – k. 34 – plik dokumentacji (...) w Ż./

W następstwie tego decyzją z dnia 3 grudnia 2018 roku o numerze (...) (...)5100.2.217.2018.2 Burmistrz Gminy Ż. zmienił decyzję z dnia 09.02.2006 r. w ten sposób, że odmówił wnioskodawcy prawa do zasiłku pielęgnacyjnego od dnia 1 listopada 2018 roku. W uzasadnieniu wskazał, że zgodnie z art. 16 ust. 7 i 8 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 2220) zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego.

/decyzja – k. 34 - plik dokumentacji (...) w Ż., kserokopia decyzji - k. 62 akt ZUS /

W dniu 14 stycznia 2019 roku do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wpłynęło pismo z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy (...) w Ż. z informacją m.in. o wydaniu decyzji przyznającej wnioskodawcy zasiłek pielęgnacyjny od dnia 07.02.2006 r., o złożeniu oświadczenia o pobieraniu dodatku pielęgnacyjnego wraz z wnioskiem o pomniejszenie emerytury H. R. o kwotę odpowiadającą wysokości wypłaconego zasiłku pielęgnacyjnego i przekazanie tej kwoty na rachunek Ośrodka.

/pismo - k. 60 akt ZUS /

W okresie od 07.02.2006 r. do 31.10.2018 r. wysokość wypłaconego zasiłku pielęgnacyjnego wyniosła 23.246 zł, zaś w okresie od 01.02.2007 r. do 31.10.2018 r. 21.573 zł.

/pismo - k. 60 akt ZUS, pismo - k. 45/

W tym stanie rzeczy organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję z dnia 17 stycznia 2019 roku, którą zmniejszył emeryturę wnioskodawcy o kwotę 902.93 zł z tytułu zwrotu wypłaconych zasiłków z pomocy społecznej.

/decyzja - k. 66 akt ZUS/

Potrącenia realizowane były w miesiącu lutym 2019 r. w kwocie 902.93 zł oraz w miesiącu marcu 2019 r. w kwocie 940,75 zł.

/pismo ZUS – k. 41 – k. 41 verte/

W dniu 5 marca 2019 roku organ rentowy wydał decyzję, w której z urzędu od 1 kwietnia 2019 roku przeliczył emeryturę wnioskodawcy, wskazał na przysługujący mu dodatek pielęgnacyjny i podał, że od 1 kwietnia 2019 roku wysokość świadczenia do wypłaty wynosi miesięcznie 1841,64 zł. Tym samym zmienił sporną decyzję i zaprzestał od 1 kwietnia 2019 roku potrącania wnioskowanego przez MOPS zwrotu zasiłku pielęgnacyjnego.

/decyzja – k. 72 akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny, niesporny w sprawie, Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności o załączone do akt sprawy dokumenty w tym w aktach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Wskazanym dowodom Sąd dał wiarę, ich treść wzajemnie się uzupełnia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego i poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych, odwołanie H. R. nie zasługuje na uwzględnienie i jako takie podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2018.1270 ze zm.) dodatek pielęgnacyjny przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty, jeżeli osoba ta została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo ukończyła 75 lat życia. Natomiast zgodnie z art. 16 ust. 6, 7 i 8 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 2220) zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego. W takim przypadku osobie, której przyznano dodatek pielęgnacyjny za okres, za który wypłacono zasiłek pielęgnacyjny, Zakład Ubezpieczeń Społecznych lub inny organ emerytalny lub rentowy, który przyznał dodatek pielęgnacyjny, wypłaca emeryturę lub rentę pomniejszoną o kwotę odpowiadającą wysokości wypłaconego za ten okres zasiłku pielęgnacyjnego i przekazuje tę kwotę na rachunek bankowy organu właściwego (w niniejszej sprawie takim organem jest Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy (...) w Ż.), a przekazanie kwoty odpowiadającej wysokości zasiłku pielęgnacyjnego, uznaje się za zwrot świadczeń nienależnie pobranych.

Podobną regulację ustawodawca zawarł w przepisie art. 139 ust. 1 pkt 6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS zgodnie, z którym ze świadczeń pieniężnych określonych w niniejszej ustawie - po odliczeniu składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczki i innych należności z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych - podlegają potrąceniu, z uwzględnieniem art. 141 m.in.: kwoty nienależnie pobranych zasiłków rodzinnych lub pielęgnacyjnych, świadczeń rodzinnych oraz zasiłków dla opiekunów w razie braku możliwości potrącenia z wypłacanych zasiłków rodzinnych, pielęgnacyjnych, świadczeń rodzinnych oraz zasiłków dla opiekunów, wraz z odsetkami za zwłokę w ich spłacie, a także kwoty zasiłku pielęgnacyjnego wypłaconego za okres, za który przyznano dodatek pielęgnacyjny.

Jak stanowi art. 141 ust. 1 cytowanej ustawy, emerytury i renty są wolne od egzekucji i potrąceń, z zastrzeżeniem ust. 2, w części odpowiadającej:

1) 50 % kwoty najniższej emerytury lub renty - zależnie od rodzaju pobieranego przez emeryta (rencistę) świadczenia - przy potrącaniu:

a) należności, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 3, wraz z kosztami i opłatami egzekucyjnymi,

b) należności, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 4,

c) należności, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 5, wraz z kosztami i opłatami egzekucyjnymi;

2) 60 % kwoty najniższej emerytury lub renty - przy potrącaniu należności, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 1 i 2 i 6-9;

3) 20 % najniższej emerytury lub renty - przy potrącaniu należności, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 10.

Natomiast jak wynika z przepisu art. 88 w/w ustawy, emerytury i renty podlegają corocznie waloryzacji od dnia 1 marca. Waloryzacja polega na pomnożeniu kwoty świadczenia i podstawy jego wymiaru przez wskaźnik waloryzacji. W wyniku przeprowadzonej waloryzacji kwota świadczenia nie może ulec obniżeniu. Waloryzacji podlega kwota świadczenia i podstawa jego wymiaru w wysokości przysługującej ostatniego dnia lutego roku kalendarzowego, w którym przeprowadza się waloryzację. Waloryzacja obejmuje emerytury i renty przyznane przed terminem waloryzacji.

Kwestią sporną w niniejszym postępowaniu pozostała okoliczność, czy wnioskodawca pobierał nienależne świadczenie w okresie od 01.02.2007 r. do 30.11.2018 r. oraz czy właściwym było potrącenie z emerytury skarżącego przez ZUS kwoty nienależnie pobranego świadczenia.

Z ustaleń wynika, że skarżący od dnia 07.02.2006 r. na mocy decyzji Burmistrza Gminy Ż. z dnia 09.02.2006 r. miał przyznany zasiłek pielęgnacyjny, zaś od dnia 01.02.2007 r. na mocy decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. Inspektorat w K. z dnia 22.01.2007 r. miał przyznany dodatek pielęgnacyjny. W związku ze złożeniem

przez wnioskodawcę oświadczenia o pobieraniu dodatku pielęgnacyjnego, (...) w Ż. od 01.11.2018 r. odmówił wypłaty zasiłku pielęgnacyjnego.

Bezspornym jest, że przepis art. 16 ust. 7 ustawy do kompetencji organów emerytalno-rentowych przekazuje rozliczenie wypłaconego zasiłku pielęgnacyjnego za okres równoczesnego pobierania dodatku pielęgnacyjnego przez stosowne pomniejszenie świadczeń emerytalno-rentowych i przekazanie tej kwoty na rachunek organu właściwego, a przepis art. 16 ust. 8 ustawy określa konsekwencje tego przekazania przez uznanie go za zwrot świadczeń nienależnie pobranych. Tym samym sprawa zwrotu nienależnie pobranego zasiłku pielęgnacyjnego, w związku z nabyciem prawa do dodatku pielęgnacyjnego, została wyłączona z kognicji organów i sądów administracyjnych. Od decyzji ZUS dokonujących pomniejszenia świadczeń emerytalno-rentowych na skutek nienależnie pobranego zasiłku pielęgnacyjnego, przysługuje odwołanie do sądu powszechnego (wyrok WSA w Gliwicach z dnia 7 lutego 2019 r. (...) SA/Gl 476/18)

Przepisy art. 16 ust. 7 i 8 ustawy o świadczeniach rodzinnych zostały wprowadzone ustawą nowelizacyjną z dnia 24 lipca 2015 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1302) i stosownie do jej art. 10 pkt 2 weszły w życie 4 marca 2016 r. Mają one zastosowanie w niniejszej sprawie bowiem postępowanie w sprawie zwrotu zasiłku pielęgnacyjnego nie zostało wszczęte przed tą datą, w związku z czym nie wchodzi w grę przepisy dotychczasowe, o jakich mowa w art. 7 ustawy nowelizacyjnej. Zauważyć należy, że w uzasadnieniu projektu tej ustawy wyraźnie wskazano, że wprowadzenie art. 16 ust. 7 i 8 ustawy o świadczeniach rodzinnych miało na celu uproszczenie dochodzenia zwrotu należności wynikających z równoczesnego pobierania zasiłku i dodatku pielęgnacyjnego, spełniających podobny cel.

W judykaturze niejednokrotnie wyjaśniano, iż art. 139 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jest przepisem wtórnym w stosunku do innych przepisów, stanowiących podstawę zwrotu świadczeń. Kwoty nienależnie pobranych świadczeń (pkt 2) podlegają zwrotowi przede wszystkim na podstawie przepisów dotyczących tej materii zamieszczonych we właściwych ustawach (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2008 r., I UK 73/08). Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego przewiduje przepis art. 16 ustawy o świadczeniach pieniężnych. W ust. 6 art. 16 ustawy jasno się stanowi, że zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że chociaż oba świadczenia (dodatek pielęgnacyjny i zasiłek pielęgnacyjny) wypłacane są na podstawie odrębnych ustaw, to jednak w orzecznictwie ukształtował się pogląd, iż charakter zasiłku pielęgnacyjnego i dodatku pielęgnacyjnego jest na gruncie wykładni celowościowej i funkcjonalnej porównywalny - oba świadczenia przysługują osobom niezdolnym do samodzielnej egzystencji. Oba wskazane świadczenia nie służą zatem „wzbogaceniu się” osób do nich uprawnionych, lecz są przeznaczone na pokrywanie przez osoby otrzymujące te świadczenia wydatków wynikających z niepełnej sprawności fizycznej lub intelektualnej do samodzielnej egzystencji. Należy zatem uznać, że cel i charakter oraz funkcja obu tych świadczeń są podobne. Świadczenia te wykluczają się wzajemnie właśnie po to, aby zapobiec pobieraniu świadczenia o tym samym charakterze i spełniającym identyczną funkcję z dwóch źródeł. Ustawodawca nie tylko wykluczył możliwość otrzymywania obu świadczeń jednocześnie przez osobę uprawnioną, ale wyłączył ponadto swobodę decydowania przez osobę uprawnioną, które świadczenie chce otrzymywać i wprowadził regułę kolizyjną wyłączającą przyznanie zasiłku pielęgnacyjnego osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego.

Właśnie z powodu powyższych regulacji szczególnych decyzja właściwego organu o ustaleniu i zwrocie nienależnego świadczenia wobec skarżącego nie musiała być wydana, gdyż w jego sytuacji wymóg ów nie ma zastosowania, ponieważ postępowanie o zwrot zasiłku nie zostało wszczęte przed 4 marca 2016 r. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego przewiduje przepis art. 16 ustawy o świadczeniach pieniężnych. W ust. 6 art. 16 ustawy jasno się stanowi, że zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego. Ustawodawca zatem nie tylko wykluczył możliwość otrzymywania obu świadczeń jednocześnie, ale wyłączył swobodę decydowania przez osobę uprawnioną, które świadczenie chce otrzymywać. Od dnia 4 marca 2016 r. w ust. 7 art. 16 ustawy przewidziany został szczególny tryb postąpienia w przypadku, gdy danej osobie przyznano dodatek pielęgnacyjny za okres, za który wypłacono zasiłek pielęgnacyjny. Z kolei przepis art. 16 ust. 8 ustawy przewiduje, że przekazanie kwoty odpowiadającej wysokości zasiłku pielęgnacyjnego, o którym mowa w ust. 7, uznaje się za zwrot świadczeń nienależnie pobranych.

Na podobnym stanowisku stanął Sąd Apelacyjny w Łodzi wskazując w wyroku z dnia 28 marca 2018 roku, że w przypadku kumulacji wypłaty zasiłku pielęgnacyjnego i dodatku pielęgnacyjnego przewiduje się „pomniejszenie” emerytury lub renty o wypłacony zasiłek pielęgnacyjny, który z mocy prawa staje się świadczeniem nienależnie pobranym. Wobec tego nie jest wymagane wydanie decyzji w przedmiocie ustalenia nienależnie pobranego świadczenia i jego zwrotu. Przepis ten ma bezwzględnie obowiązujący charakter, obligując Zakład Ubezpieczeń Społecznych do dokonania zmniejszenia /wyrok Sądu Apelacyjnego III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ł. z dnia 28 marca 2018 roku, sygn. akt II AUa 763/17/.

W przedmiotowej sprawie organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję z dnia 17 stycznia 2019 roku, którą zmniejszył emeryturę wnioskodawcy o kwotę 902,93 zł z tytułu zwrotu wypłaconych zasiłków z pomocy społecznej. Jednakże potrącenia realizowane były jedynie w miesiącu lutym 2019 r. w kwocie 902,93 zł oraz w miesiącu marcu 2019 r. w kwocie 940,75 zł. W dniu 5 marca 2019 roku organ rentowy wydał kolejną decyzję, w której z urzędu od 1 kwietnia 2019 roku przeliczył emeryturę wnioskodawcy, wskazał na przysługujący mu dodatek pielęgnacyjny i podał, że od 1 kwietnia 2019 roku wysokość świadczenia do wypłaty wynosi miesięcznie 1841,64 zł. Tym samym zmienił sporną decyzję i zaprzestał od 1 kwietnia 2019 roku potrącania wnioskowanego przez MOPS zwrotu zasiłku pielęgnacyjnego. Taki stan faktyczny pozostał aż do zamknięcia rozprawy.

A zatem przedmiotem sporu pozostała jedynie prawidłowość dokonywanych potrąceń przez okres dwóch miesięcy lutego i marca 2019 roku. Bezsporne jest również w sprawie, że odwołujący pobierał równocześnie dwa świadczenia : zasiłek pielęgnacyjny i dodatek pielęgnacyjny jedynie w okresie od daty wydania decyzji przez organ rentowy o przyznaniu prawa do dodatku pielęgnacyjnego tj. od dnia 1 lutego 2007 roku do dnia 31 października 2018 roku, gdyż decyzją Burmistrza Gminy Ż. odmówiono mu prawa do zasiłku pielęgnacyjnego od 1 listopada 2018 roku.

Jak wykazano powyżej niewątpliwie organ rentowy w zakresie dokonywania potrąceń przez powołane dwa miesiące wydał prawidłową decyzję, mającą stosowne oparcie w obowiązujących przepisach i ,w świetle obecnie obowiązujących norm prawnych art. 16 ust. 7 i 8 ustawy, nie był zobowiązany do posiadania jakiegokolwiek decyzji Burmistrza Gminy Ż. ani w przedmiocie stwierdzenia, że pobrane przez wnioskodawcę kwoty zasiłku pielęgnacyjnego stanowiły nienależne świadczenia, ani w zakresie wskazującym na konieczność ich zwrotu. W toku postępowania wykazano również, że od 07.02.2006 r. zasiłek pielęgnacyjny przyznany był w wysokości 144 zł miesięcznie, zaś od dnia 1 września 2006 roku wysokość świadczenia wynosiła 153 zł. Biorąc pod uwagę łączną wysokość potrąceń dokonanych w spornych miesiącach lutym i marcu 2019 roku, które stanowiły kwotę 1843,68 zł oraz późniejszą zmianę decyzji przez organ rentowy i odstąpienie od dokonywania potrąceń, Sąd uznał, że zbędnym jest rozważanie podnoszonej przez pełnomocnika wnioskodawcy kwestii ewentualnego przedawnienia. Biorąc bowiem pod uwagę, że skarżący pobierał nienależne świadczenie z tytułu zasiłku pielęgnacyjnego aż do dnia 31 października 2018 roku, zaś sporna decyzja została wydana w dniu 17 stycznia 2019 roku i nie określała za jaki okres należy się zwrot spornego zasiłku, zaś potrącona kwota obejmuje zasiłek wypłacony za okres około 12 miesięcy (152 zł x 12 = 1836 zł), niewątpliwie w niniejszym stanie faktycznym nie mamy do czynienia z przedawnieniem spornych, nienależnie pobranych świadczeń potrąconych w oparciu o decyzję znajdującą się w sporze.

Jednakże dla porządku Sąd Okręgowy uznaje za konieczne zwrócenie uwagi na pismo MOPS, które stało się podstawą podjęcia spornej decyzji (na datę zamknięcia rozprawy już nieaktualnej), w którym to wskazano kwotę za cały okres wypłacania zasiłku pielęgnacyjnego tj. od dnia 7 lutego 2006 roku. MOPS zdaje się nie zauważyć, że dodatek pielęgnacyjny wnioskodawca zaczął pobierać z ZUS dopiero od 1 lutego 2007 roku, a zatem dopiero od tej daty wypłacany zasiłek pielęgnacyjny stał się świadczeniem wypłacanym nienależnie. W tej kwestii organ rentowy nie zajął żadnego stanowiska ani w spornej decyzji ani w toku postępowania.

W ocenie Sądu Okręgowego, w przypadku ewentualnego wydania przez organ rentowy kolejnej decyzji wskazującej na dokonywanie potrąceń ze spornego tytułu, koniecznym będzie również rozważenie przez ZUS podnoszonej przez pełnomocnika skarżącego kwestii ewentualnego przedawnienia. Jeżeli bowiem organ rentowy uzna, że w stosunku

do spornych należności obowiązuje okres przedawnienia nie powinien dokonywać potrąceń przez okres dłuższy niż niezbędny do pokrycia nieprzedawnionych należności.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę na treść art. 30 ust. 3 ustawy, który stanowi, że należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat, licząc od dnia, w którym decyzja o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranych świadczeń stała się ostateczna oraz treść art. 30 ust. 5 ustawy zgodnie, z którym decyzja o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych nie jest wydawana, jeżeli od terminu ich pobrania upłynęło więcej niż 10 lat.

Powyższa kwestia będzie miała w przypadku wnioskodawcy doniosłe znaczenie w sytuacji ewentualnego wydania decyzji o dalszym potrącaniu świadczenia emerytalnego, zaś organ rentowy winien wówczas, w ocenie Sądu Okręgowego, zająć jasne stanowisko w tym zakresie zwłaszcza, że w kwestii możliwości stosowania przepisów art. 30 ustawy w takich sprawach sądy administracyjne zajmują rozbieżne stanowiska.

Dla przykładu w wyroku z dnia 22 listopada 2018 r. WSA w Lublinie ((...) SA/Lu 766/18) wskazał, że „w świetle art. 16 ust. 7 w nowym, aktualnym brzmieniu osobie, której przyznano dodatek pielęgnacyjny za okres, za który wypłacono zasiłek pielęgnacyjny, Zakład Ubezpieczeń Społecznych lub inny organ emerytalny lub rentowy, który przyznał dodatek pielęgnacyjny, wypłaca emeryturę lub rentę pomniejszoną o kwotę odpowiadającą wysokości wypłaconego za ten okres zasiłku pielęgnacyjnego i przekazuje tę kwotę na rachunek bankowy organu właściwego. Przekazanie kwoty odpowiadającej wysokości zasiłku pielęgnacyjnego w powyższym trybie uznaje się za zwrot świadczeń nienależnie pobranych (ust. 8). Skoro ustawodawca traktuje powyższą procedurę jako zwrot świadczeń nienależnie pobranych, nie ulega wątpliwości, że do należności tych zastosowanie mają również przepisy przewidujące ulgi w zwrocie należności - w postaci umorzenia lub rozłożenia na raty (art. 30 ust. 9 u.ś.r.).

W uzasadnieniu Wojewódzki Sąd Administracyjny w L. podkreślił, że przepisy te formułują jedynie uproszczony tryb zwrotu nienależnie pobranego zasiłku pielęgnacyjnego, w związku z jednoczesnym pobieraniem świadczenia pielęgnacyjnego. Przekazywane w ten sposób kwoty stanowią jednak zwrot świadczeń nienależnie pobranych (art. 16 ust. 8 u.ś.r.), co oznacza, że mają do nich zastosowanie ulgi określone w art. 30 ust. 9 u.ś.r.

Z kolei WSA w Gliwicach, w uzasadnieniu wyroku z dnia 7 lutego 2019 r. ((...) SA/Gl 476/18) stanął na stanowisku, że z uwagi na regulację szczególną dotyczącą łącznego pobierania zasiłku pielęgnacyjnego i dodatku pielęgnacyjnego przepisy art. 30 w ogóle nie mają zastosowania.

Jednakże sądy jak wynika z powyższego nie rozważały kwestii odpowiedniego stosowania przepisów art. 30 ust. 3 i 5 ustawy.

W niniejszej sprawie, z uwagi na dokonanie przez ZUS potrąceń jedynie przez dwa miesiące, zaprzestanie dokonywania potrąceń od 1 kwietnia 2019 roku do dnia zamknięcia rozprawy w związku z wydaniem nowej decyzji oraz fakt, iż potrącona kwota niewątpliwie nie przekroczyła nienależnie wypłaconych kwot zasiłków pielęgnacyjnych nawet za okres 3 lat od wydania spornej decyzji ZUS, rozważanie kwestii przedawnienia było zbędne.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, iż brak jest jakichkolwiek podstaw prawnych do uwzględnienia odwołania skarżącego.

W świetle tych okoliczności Sąd Okręgowy w Łodzi, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy wraz z pouczeniem, iż ma on prawo wniesienia apelacji od tego wyroku do Sądu Apelacyjnego w Łodzi za pośrednictwem Sądu Okręgowego w Łodzi w terminie 14 dni od dnia doręczenia wyroku wraz z uzasadnieniem.

P.B.